

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*

PARTICIPATION IN THE EDUCATION OF PARENTS OF STUDENTS
AT BAN KAOKHAM SCHOOL UNDER THE UBONRATCHATHANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 5

เจษฎา ภัคติ

Jedsada Pakdee

เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม

Charoenwit Sompongtram

ปาริชาติ สุภิมารส

Parichart Supimaros

มหาวิทยาลัยราชธานี

Ratchathani University, Thailand

E-mail: jeasada.pak@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม อำเภอน้ำยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม อำเภอน้ำยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 288 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เกรงจี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 169 คน โดยวิธีการแบบแบ่งชั้น และวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปและสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบอิสระจากกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน

* Received 9 August 2020; Revised 8 October 2020; Accepted 29 October 2020

โรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา, ผู้ปกครองนักเรียน, อาชีพผู้ปกครอง

Abstract

The objectives of this research article were to study the level of participation in educational management of parents of students at Ban Kaokham School, Namyuen District, under the Ubonratchathani Primary Educational Service Office Area 5. And to compare the participation in educational management of the parents of Ban Kaokham School students. Namyuen District, under the Ubonratchathani Primary Educational Service Office Area 5. The research classified by occupation of the student parents, the population is the parents of students at Ban Kaokham School. Under the Ubonratchathani Primary Educational Service Office Area 5, 288 people were assigned the sample size. Using Cracy and Morgan's tables. The sample consisted of 169 parents and students using stratified methods and simple random methods. A questionnaire for general information and the level of participation in the education of the parents. Data analysis using a computer program. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t - test independent. The research results were found that; 1) The level of participation in education management among parents of Ban Kaokham School students under the Ubonratchathani Primary Educational Service Office Area 5, overall at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects. Ranking the average in descending order is academic administration, General administration, Personnel management, and Budget management. 2) The results of comparing the participation in education management of parents of Ban Kaokham School students under the

Ubonratchathani Primary Educational Service Office Area 5. They have different occupations participation in all aspects of education are no different.

Keywords: Participation in Education Management, Student Parents, Parent Occupation

บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้นั้นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งคือ การพัฒนาคุณภาพประชาชนและประชาชนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขจึงนับว่าการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และมีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการศึกษาต้องให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเลือกภูมิปัญญาวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหา มีส่วนร่วมสนับสนุนให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจ สถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับตั้งแต่ระดับชาติระดับท้องถิ่นจนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในระดับชาติโดยมีจุดเน้นให้ชุมชน และท้องถิ่นไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในขณะเดียวกันก็ให้สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งการเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินงานของฝ่ายโรงเรียนและชุมชนหรือท้องถิ่น ดังกล่าวย่อมจะส่งผลต่อการสร้างความผูกพัน ความสัมพันธ์และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการปฏิบัติงานของโรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีจุดประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษา สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการเป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ ในการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาให้ตอบสนองกับการมีส่วนร่วมของบุคคลสังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลกปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย (รุ่ง แก้วแดง, 2549)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมทั้งโรงเรียนจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่อยู่ในความปกครองของตนให้มีความรู้ ด้านวิชาการที่เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดมุ่งหวังให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาถือว่าเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการจัดการศึกษาและสามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านมา อีกทั้งยังมีผลต่อการส่งบุตรหลานของผู้ปกครองเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษานั้นอีกด้วย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ของการจัดการศึกษาแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ที่ศึกษา (ไตรรงค์ อนันตนิติเวทย์, 2551) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมาภรณ์ เยี่ยมโธสง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าสองคอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามแนวคิด 4 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 350 คน พบว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าสองคอน มีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ (กุสุมาภรณ์ เยี่ยมโธสง, 2553) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ ศิริรัตนกุล ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบุญทริก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามแนวคิด 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ (วีระยุทธ ศิริรัตนกุล, 2555) และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ดนยา ภูระหงส์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านหนองคล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดนยา ภูระหงส์, 2555) และสอดคล้องงานวิจัยของ กาญจนา เอียดสุข ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม

ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนเขาสนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (กาญจนา เอียดสุข, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Barnes, R. A. ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียนพบว่า การมีส่วนร่วมกับการสอนของโรงเรียนในอุดมคติแล้ว ผู้ปกครองต้องมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน และได้พบว่าผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับโรงเรียนด้วยการศึกษาค้นคว้านี้ ให้หลักฐานว่าผู้ปกครองชาวอเมริกันมีความประสงค์ที่จะมีสิทธิเกี่ยวกับการเรียนการสอนลูกตน ซึ่งชี้ว่าเขาเห็นคุณค่าการศึกษาและเห็นว่าโรงเรียนต้องตระหนักถึงเป้าหมายการศึกษาและวัฒนธรรมผู้ปกครองด้วย (Barnes, R. A., 1995)

จากความสำคัญข้างต้น จึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เพื่อพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาปรับปรุงนโยบาย บทบาทการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม ตามอาชีพผู้ปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีประชากรคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 288 คน กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (จรรยา คุณมี, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน โดยวิธีแบบแบ่งชั้นและวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัย แล้วสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบเนื้อหา ภาษาและสำนวนโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้เชี่ยวชาญเพื่อมาปรับปรุงแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) คือ 5 มากที่สุด, 4 มาก, 3 ปานกลาง, 2 น้อย, 1 น้อยที่สุด ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป หลังจากปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 ถึง .67 จำนวน 45 ข้อ แล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง แล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชธานี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาขอความอนุเคราะห์ในการให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับวัตถุประสงค์

4. การเก็บข้อมูลวิจัย จากนั้นแจกแบบสอบถามและดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

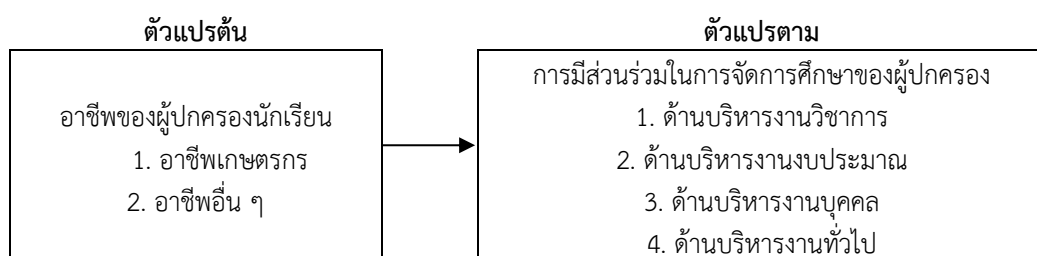
5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพ การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่แบบอิสระจากกันตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้อง จึงนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) วิเคราะห์สถานภาพด้านอาชีพของผู้ปกครองโดยการหาความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบตามเกณฑ์อ้างอิง ดังตารางที่ 1 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยการทดสอบค่าที่ แบบอิสระจากกัน

ตารางที่ 1 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน

เกณฑ์ของค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความสอดคล้องของคำถามตามวัตถุประสงค์ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบอิสระจากกัน

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ใน 4 ด้าน และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ด้านอาชีพผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 81.66 รองลงมาคือ อาชีพอื่น ๆ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 18.34 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของผู้ปกครองโรงเรียนบ้านเก่าขาม จำแนกตามอาชีพ

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
- เกษตรกร	138	81.66
- อื่น ๆ	31	18.34
รวม	169	100.00

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขามโดยรวมอยู่ในระดับมากถึง 4 ด้าน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	n = 169			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านบริหารงานวิชาการ	4.06	.54	มาก	1
2. ด้านบริหารงานงบประมาณ	3.78	.69	มาก	4

3. ด้านบริหารงานบุคคล	3.92	.68	มาก	3
4. ด้านบริหารงานทั่วไป	3.94	.42	มาก	2
รวม	3.92	.58	มาก	-

2.1 ด้านบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมของชุมชน มีส่วนร่วมในการพานักเรียนไปทัศนศึกษา มีส่วนร่วมจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่โรงเรียน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม ด้านบริหารงานวิชาการ โดยรวม จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	n = 169			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การสร้างหลักสูตรท้องถิ่น	4.05	.40	มาก	5
2. การจัดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.02	.40	มาก	8
3. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียน	4.04	.50	มาก	6
4. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่โรงเรียน	4.12	.46	มาก	3
5. การจัดกิจกรรมของชุมชน	4.16	.57	มาก	1
6. การเป็นวิทยากรช่วยสอนทักษะการเรียนรู้	4.02	.49	มาก	9
7. การพานักเรียนไปทัศนศึกษา	4.13	.57	มาก	2
8. การจัดโครงการค่ายวิชาการของโรงเรียน	4.01	.80	มาก	10
9. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.10	.62	มาก	4
10. การเสนอโครงการพัฒนาผู้เรียน	4.03	.64	มาก	7
รวม	4.06	.54	มาก	-

2.2 ด้านบริหารงานทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ มีส่วนร่วมควบคุมดูแลความประพฤตินักเรียน มีส่วนร่วมให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน มีส่วนร่วมส่งเสริมระดมทุนเพื่อจัดการศึกษา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม ด้านบริหารงานทั่วไป โดยรวม จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	n = 169			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน	3.91	.64	มาก	6
2. การกำหนดแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการชุมชน	3.84	.52	มาก	10
3. การวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.76	.43	มาก	12

4. การให้ความเห็นชอบกับแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้	3.88	.26	มาก	8
5. การจัดกลุ่มชมรมสมาคมผู้ปกครองศิษย์เก่า	3.96	.37	มาก	5
6. การวางแผนงานดำเนินงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	3.80	.43	มาก	11
7. การจัดบริการสาธารณูปโภคในโรงเรียน	3.89	.55	มาก	7
8. การวางแผนติดตามตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่	3.85	.64	มาก	9
9. การเสนอข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์โรงเรียน	4.02	.37	มาก	4
10. การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	4.09	.26	มาก	2
11. การควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน	4.23	.41	มาก	1
12. การจัดระดมทุนเพื่อจัดการศึกษา	4.06	.23	มาก	3
รวม	3.94	.42	มาก	-

2.3 ด้านบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร มีส่วนร่วมส่งเสริมบุคลากรในการรักษาระเบียบวินัย มีส่วนร่วมส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม ด้านบริหารงานบุคคล โดยรวม จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	n = 169			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การปฐมนิเทศและประชุมผู้ปกครอง	4.10	.60	มาก	5
2. การให้ได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่ต้องการ	3.65	.58	มาก	10
3. การส่งเสริมบุคลากรในการรักษาระเบียบวินัย	4.15	.57	มาก	2
4. การให้บุคลากรร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะช่วยเหลือกัน	3.77	.66	มาก	9
5. การให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง	4.12	.68	มาก	4
6. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร	4.16	.56	มาก	1
7. การแลกเปลี่ยนวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.00	.56	มาก	8
8. การออกกฎระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับบุคลากร	3.61	.88	มาก	13
9. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	4.14	.74	มาก	3
10. การประเมินความพึงพอใจการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.03	.94	มาก	7
11. การสรรหาคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.62	.63	มาก	12
12. การเป็นผู้ช่วยครูในการจัดการเรียนการสอน	3.65	.71	มาก	11
13. การเข้าเยี่ยมชั้นเรียนของผู้ปกครอง	4.08	.84	มาก	6
รวม	3.92	.68	มาก	-

2.4 ด้านบริหารงานงบประมาณ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมพิจารณาระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมแสวงหากองทุนช่วยเหลือนักเรียน มีส่วนร่วมรับรู้เกี่ยวกับรายรับ - รายจ่ายเงินและการจัดซื้อจัดจ้าง ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม ด้านบริหารงบประมาณ โดยรวมจำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	n = 169			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การดำเนินงานด้านการเงินและงบประมาณ	3.73	.88	มาก	8
2. การจัดทำแผนจัดตั้งงบประมาณ	3.76	.80	มาก	6
3. การรับรู้เรื่องรายรับ-รายจ่ายเงินและการจัดซื้อจัดจ้าง	3.84	.75	มาก	3
4. การเสนอแนวทางในการบริหารงบประมาณ	3.78	.63	มาก	4
5. การเห็นชอบการจัดตั้งงบประมาณประจำปี	3.77	.81	มาก	5
6. การพิจารณาระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.97	.65	มาก	1
7. การเสนอแนะในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์	3.75	.71	มาก	7
8. การแสวงหากองทุนช่วยเหลือนักเรียน	3.96	.63	มาก	2
9. การติดตาม กำกับดูแลการบริหารงบประมาณ	3.62	.70	มาก	10
10. การประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผน	3.71	.38	มาก	9
รวม	3.78	.69	มาก	-

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม จำแนก ตามอาชีพผู้ปกครองนักเรียน รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม จำแนกตามอาชีพผู้ปกครองนักเรียน

ด้านที่	การมีส่วนร่วม	อาชีพ						t	p
		เกษตรกร (n=138)			อื่น ๆ (n=31)				
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1	ด้านบริหารงานวิชาการ	4.05	.70	มาก	4.06	.66	มาก	- .48	.59
2	ด้านบริหารงานงบประมาณ	3.78	.74	มาก	3.77	.70	มาก	.57	.27
3	ด้านบริหารงานบุคคล	3.91	.74	มาก	3.93	.71	มาก	- .15	.56
4	ด้านบริหารงานทั่วไป	3.98	.78	มาก	3.90	.68	มาก	.10	.58

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานของโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือมากที่สุด คือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน ให้ความสำคัญในด้านบริหารงานวิชาการ เพราะถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน และการให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมของชุมชน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านบริหารงานทั่วไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีส่วนร่วมควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน ให้ความสำคัญเรื่องความประพฤตินักเรียน โดยการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อรับฟังความคิดเห็นเสนอแนะทางแก้ปัญหาาร่วมกันและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลความประพฤติของนักเรียน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านบริหารงานบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน โดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลักษณะดังกล่าวทุกกิจกรรม โดยที่ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนเป็นอย่างดี และสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านบริหารงานงบประมาณ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมพิจารณาระดมทรัพยากรทางการศึกษา อาจเนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับผู้ปกครองนักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด โดยมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนด้านต่าง ๆ แสวงหากองทุนช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครองร่วมมือโดยการเสนอโครงการระดมทุน จากที่กล่าวมา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ ศิริรัตนกุล ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบุญทริก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามแนวคิด 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานวิชาการ และด้านบริหารงานงบประมาณ (วีระยุทธ ศิริรัตนกุล, 2555)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำแนกตามอาชีพ แบ่งไว้ 2 ประเภท ได้แก่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร และผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ จากการวิจัย พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องจากโรงเรียนบ้านเก่าขาม มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับนักเรียนเสมอ ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะคิด ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนยา ภูระหงส์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านหนองคล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดนยา ภูระหงส์, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัณรญาณี ศรีสุรักษ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลูตาหลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลูตาหลวงวิทยา จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 (กัณรญาณี ศรีสุรักษ์, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน **ข้อเสนอแนะ** ควรส่งเสริมการจัดค่ายวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทักษะชีวิต ส่งเสริมผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมเป็นวิทยากรสอนทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตตามศักยภาพบุคคล การจัดแหล่งเรียนรู้ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมติดตาม กำกับ ดูแล ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการด้านบริหารงบประมาณ มีส่วนร่วมคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมวางแผน กำหนดเป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงาน วางแผนงานด้านสิ่งแวดล้อม วางแผนงานพัฒนาการศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน อีกทั้งควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา และศึกษาความคาดหวัง

ผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ไตรรงค์ อนันตนิติเวทย์. (2551). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- กันทรญาณี ศรีสุรศักดิ์. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาญจนา เอียดสุข. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนเขาสนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กุสุมาภรณ์ เขียมไธสง. (2553). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าสองคอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดนยา ภาระหงส์. (2555). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านหนองคล้า (จงจินต์ รุจิรวงศ์ อุปถัมภ์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2549). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วีระยุทธ ศิริรัตนกุล. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลบุณฑริก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Barnes, R. A. (1995). African American parents involvement in their children's schooling. Dissertation Abstracts International, 55(10), 3152-A.